

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА СПАС АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
КАРАРЫ**

«14» март 2019 ел

№ 142

**«Физик затлар мөлкәтенә салым турында»
2014 елның 11 ноябрәндәге
108 номерлы Зэй муниципаль районы Яна
Спас авыл жирлеге Советы карарына
үзгәрешләр кертү хакында**

Россия Федерациясе Салым кодексының икенче өлеше 32 бүлеге нигезендә, шулай ук «Зэй муниципаль районының Яна Спас авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Зэй муниципаль районының Яна Спас авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Физик затлар мөлкәтенә салым турында» 2014 елның 11 ноябрәндәге 108 номерлы Зэй муниципаль районы Яна Спас авыл жирлеге Советы карарына (11.09.2015 ел, № 141, 25.10.2018 ел, № 126 карарлар редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1.1. Карарны түбәндәге эчтәлектәге 2.2 пунктча белән тулыландырырга:

«2.2. Физик затлар мөлкәтенә салым түләүдән азат итәргә:

1) 18 яшькә кадәр биш һәм аннан күбрәк баласы булган гражданның;

2) әлеге пунктның 1 пунктчасында күрсәтелгән гражданның балаларын.

Салым ташламасына хокуклы зат салым органына ташламалар бирү турында гариза һәм салым ташламасына хокукны раслый торган документларны тапшыра.

Салым ташламасы яшәү урыны буенча Яна Спас авыл жирлеге булган салым түләүчеләргә салым түләүче милкендәге һәм эшкуарлык эшчәнлегендә файдаланылмый торган салым салу объектына карата салым түләүче тарафыннан түләнергә тиешле салым суммасы күләмендә бирелә.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң бер ай узгач үз көченә керә. Карарның гамәлдә булуы 2019 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

3. Карарны массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (PRAVO.TATARSTAN.RU), авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында һәм Зэй муниципаль районы рәсми сайтының «Авыл жирлекләре» бүлегендә урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

**Совет рәисе,
авыл жирлеге башлыгы**

А.С.Быля

Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль районы
Яна Спас авыл жирлеге
Советынын 2019 елнын
14 мартындагы 141
номерлы карарына
кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯНА СПАС АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ (ЖӘМӘГАТЬ ФИКЕР АЛЫШУЛАРЫН) ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яна Спас авыл жирлегендә ачык тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә (алга таба – нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елнын 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яна Спас авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнде.

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

ачык тыңлаулар - Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яна Спас авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба текст буенча-авыл жирлеге) Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яна Спас авыл жирлегендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнарда, әлеге нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан хокукларны гамәлгә ашыру формасы;

инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән ачык тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга хокуклы юридик затларнын, берләшмәләрнең вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары нигезендә жирле үзидарә яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы, түләүле шартнамә нигезендә халык алдында тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүче затлар керми;

ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларнын вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары, ачык

тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгыш ясарга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән срокта Яңа Спас авыл жирлеге башкарма комитетына ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үзләренәң заявкаларын тапшырган жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларыннан, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләренән һәм инициатив төркемнәрдән төзелгән ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен тормышка ашыручы коллегиаль орган;

ижтимагый фикер алышулар - жәмәгать контроле максатларында ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затларының һәм оешмаларның, гражданның һәм ижтимагый берләшмәләренәң мәнфәгатьләрен тиешле карар белән карый торган вәкаләтле затларының, гражданның һәм ижтимагый берләшмәләренәң шундый фикер алышуларында мәжбүри катнашындагы карарлары проектлары буенча гавами фикер алышу;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белеме булган һәм бу статуска вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр бирә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. Ачык тыңлауларны үткәрүнең максаты

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

авыл жирлеге халкы катнашында мәжбүри рәвештә ачык тыңлауларга чыгарыла торган Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегенәң жирле әһәмияттәге муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу,

ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлауларны әзерләү, үткәрү һәм аларның нәтижәләрен билгеләү ачыклык, хәбәрдарлык, иреклелек, экспертларның бәйсезлеге принциплары нигезендә тормышка ашырыла.

3 статья. Ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча уздырыла. Ачык тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характерында.

2. Ачык тыңлауларга мәжбүри тәртиптә чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге Уставы проекты (алга таба - Устав), шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү турында Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге Советы карары проекты, Уставка уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан

Республикасы законнары нигезлэмэләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертү очраklarыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеген үзгәртеп кору турында мәсьәлеләр, жирлекне үзгәртеп кору өчен «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге халкының тавыш бирү юлы белән яисә гражданнар жыйнагында белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очраklarдан тыш;

5) территорияләренә төзекләндерү кагыйдәләре проекты, төзекләндерү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар;

6) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясы 4 өлеше нигезендә жирле үзидарә органнарының тапшырылган вәкаләтләре мәсьәлеләре буенча Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән башка мәсьәлеләренә гавами тыңлауларга (ижтимагый фикер алышуларга) чыгару мөмкинлеге.

3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап тулы фикер алышуга комачауламаса.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Ачык тыңлауларның инициаторлары

Ачык тыңлаулар жирлек халкы, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет), Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге башлыгы (алга таба - Башлык) яки әлеге нигезләмә нигезендә контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча уздырыла.

Ачык тыңлаулар үткәрү буенча инициатива 18 яше тулган, кимендә 10 кешедән торган гражданнар төркеменнән дә булырга мөмкин.

2 бүлек. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ

5 статья. Ачык тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә совет инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлек башлыгы яки Башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Ачык тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә

органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Ачык тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү һәм инициативага ярдәм итүгә халыктан имзалар жыю өчен 10 кешедән ким булмаган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка бирә:

- 1 нче кушымта нигезендә форма буенча ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында һәм аларны үткәрүнең кирәклеген нигезләп, гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гаризаны;

- муниципаль хокукый акт проектын (аны ачык тыңлауларда карауга керткән очракта);

- максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп, муниципаль хокукый актың кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма язуын (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләүне (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- гражданнарның инициатив төркеме исемлеген, 2 нче кушымта нигезендә форма буенча;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсен;

- инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган, битләр саны, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты буенча докладчы күрсәтелгән, инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган хатны (муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларда карауга керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм инициатив төркемнең секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа теркәлә торган документлар керткәннән соң 30 көн эчендә инициатив төркем тарафыннан әлеге нигезләмәгә 3 нче кушымта нигезендә форма буенча 18 яшыкә житкән Яңа Спас авыл жирлегендә яшәүчеләрнең кимендә 100 имзасы жыеп тапшырылырга тиеш.

Имзалар авыл жирлеге Советына ачык тыңлаулар үткәрү турында инициативаны тәкъдим итү турында гариза бирелгән көннән соңгы икенче көннән жыелырга мөмкин. Имзалар кәгазенә кулдан язылмаган яисә карандаш белән язылган белешмәләргә кертү рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имзалар кәгазенә кертү даталарында һәм таныклама язуында төзәтмәләр гражданнар һәм имза жыючылар тарафыннан әйтелергә тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм имзалар кәгазен биргән көннән алып 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләргә тикшерү үткәрә.

Имзаларны һәм имзалар кәгазьләрендәге мәгълүматларны тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Имза гамәлдә, әгәр әлеге нигезләмә нигезендә аның гамәлдә түгеллеге билгеләнмәсә.

Имзалар жыю һәм (яки) имзаларкәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган

имзалар дөрес түгел дип түбәндәге очракта таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлеге территориясендә яшәүче 18 яше тулмаган затларның имзалары;
- 3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кертү датасын күрсәтмәгән гражданнарның имзалары;
- 4) имзалар, алар турында белешмәләр карандаш белән куелса, кулдан язылмаган булса;
- 5) гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә кертү даталарында төзәтмәләр белән имзалар, әгәр бу төзәтмәләр гражданнар, имза жыючылар тарафыннан махсус әйтелмәгән булса;
- 6) әлеге нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имза кую кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре килгән көннән соң 15 көн эчендә, ачык тыңлауларны билгеләү турында яисә ачык тыңлаулар билгеләү турында түбәндәге очракларда гаризаны кире кагу турында карар кабул ителә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны ачык тыңлаулар үткөрү турындагы инициативаны күрсәтү өчен житәрлек түгел;
- 3) инициатива күрсәтү тәртибе үтәlmәгән;
- 4) тәкъдим ителә торган муниципаль норматив хокукый акт проекты Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләренә, федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга, башка норматив хокукый актларга туры килми;
- 5) шундый ук мәсьәлә чыгарылган ачык тыңлаулар уздыру датасыннан соң бер елдан ким вакыт узуы.

2.6. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу, баш тартылган житешсезлекләренә бетерү шарты белән, ачык тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертү өчен киртә була алмый.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет регламенты нигезендә карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле адресына язмача дәлилленгән хәбәрнамә жибәрә.

3. Совет, башлык, ачык тыңлауларны билгеләгәндә, тыңлаулар уздыру сроклары, вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәрне исәпкә алу һәм муниципаль хокукый акт проекты турында фикер алышуда гражданнарның катнашуы тәртибе турында ачык тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Ачык тыңлауларны үткөрү датасы - ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 20 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса.

6 статья. Ачык тыңлаулар турында мәгълүмат бирү

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлегендә яшәүчеләргә гавами тыңлауларны билгеләү турында мәгълүмат ачык тыңлаулар турында белдерүне массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында, жирлекнең мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән ачык тыңлауларны үткәрү көненә (федераль законнарда, Уставта, әлеге нигезләмәдә башкасы каралмаган булса), календарь көннәрендә исәпләнә торган, 7 көн кала житкерелә.

1.1 Ачык тыңлаулар нәтижәләре Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге рәсми сайтында һәм жирлекнең мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

3 бүлек. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРГА ӘЗЕРЛЕК ҺӘМ АНЫ ҮТКӘРҮ

7 статья. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү

1. Ачык тыңлаулар билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы Совет депутатлары, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар, гражданнарның инициатив төркеме вәкилләре арасыннан (гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме чыгыш ясаса) 3 кешедән ким булмаган оештыру комитеты төзи. Оештыру комитеты, төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта, үз составыннан рәис, рәис урынбасары һәм сәркатипне сайлай. Оештыру комитеты утырышта әгъзаларының ыргысыннан күбрәге катнашканда карар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашырга теләүчеләргә ачык тыңлаулар үткәрелә торган бинага каршылыксыз керү мөмкинлеген тәмин итәргә бурычлы.

Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның мәсьәләләрен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бара.

3. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты теркәгән гаризалар бирү тәртибе белән билгеләнә.

5. Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар, үз тәкъдимнәрен алырга һәм (яки) гавами тыңлауларда катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу нәтижәләре буенча, гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан алынган тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге

мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә.

6. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлаулардагы карарлар ачык тавыш бирү юлы белән тыңлауларда катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүдә “әйе», “юк” дип тавыш бирә яки тавыш бирүдән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул куя.

7. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар үткәрелгән көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (6 нчы кушымта), анда күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
- 2) ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы;
- 3) ачык тыңлауларны билгеләү турында хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
- 4) ачык тыңлауларны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат;

7) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге;

- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмәгә оештыру комитеты рәисе һәм секретаре имза сала һәм ачык тыңлаулар уздырылганнан соң эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш. Нәтижәләр мәҗбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, муниципаль берәмлек халкына эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә каралган көннән соң нәшер итү (халыкка житкерү) юлы белән житкерелә.

10. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рекомендация характерында була.

**Бүлек 4. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, УСТАВКА
 ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ,
 ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЭШЕ ТУРЫНДАГЫ
 ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ,
 МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ
 МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ**

ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

Статья 8. Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл җирлегенә Уставы проекты һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләгә карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәргә исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәргә рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү), шулай ук Уставка Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарның аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар бастырылганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

4. Устав проекты яисә муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

9 статья. Җирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Җирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәдә каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Җирле бюджет проекты һәм җирле бюджетның үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар уздыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Бюджет проекты һәм аның үтәләше турында ачык тыңлаулар Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл җирлегенә башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Жирлек бюджетты проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карар, аның үтәлеше турында хисап кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турында хисап) басылып чыкканнан соң 7 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

10 статья. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясы 5 өлешеннән тыш, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

12 статья. Муниципаль берәмлекләреннән территорияль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларда, ачык тыңлауларда мәсьәләләрне карау үзенчәлекләре

1. Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капитал төзелеш объектарын рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, жир кишәрлегеннән һәм капитал төзелеш объектарыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен икенчегә үзгәртү мәсьәләләре шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

2. Генераль план проекты буенча һәм жирлекләреннән генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар мәжбүри тәртиптә үткәрелә (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар).

3. Генераль план проекты буенча һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар мәжбүри тәртиптә үткәрелә (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар).

4. Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашу өчен бертигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгать фикер алышулары яисә ачык тыңлаулар үткәргәндә жирлек территориясә өлешләргә бүленергә мөмкин.

5. Жәмәгать фикер алышулары яисә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында баяләмә басылып чыккан көнгә кадәр жирлек халкына аларны уздыру турында хәбәр итү мизгеленнән алып ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар үткәрү чоры жирле үзидарә Уставы һәм (яисә) норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм ул бер айдан да ким, өч айдан да артык була алмый.

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә I нче кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешедән торган инициатив төркем, исемлек кушымтада бирелә, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлеге халкы инициативасы буенча түбәндәге мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

_____ Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

_____

_____

_____

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жылыш беркетмәсе;
- 6) теркәп жибәрелә торган хат.

Гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле

_____ (имза)

_____ (Ф.И.А.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре

_____ (имза)

_____ (Ф.И.А.)

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә 3 нче кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗАЛАР БИТЕ

Түбәндәге мәсьәлә буенча:

« _____ »

Без, түбәндәгеләр, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлеге халкы инициативасы буенча _____ мәсьәсендә ачык тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз:

« _____ »

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	Туган елы (18 яшьтә – туган ае, көне)	Яшәү урыны адресы	Паспорт белешмәләре: сериясе, номеры кем тарафыннан кайчан бирелгән	Имза

Имзалар кәгазен таныклайм:

(имзалар жыючының фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспорт яки гражданин паспорттын алмаштыручы документның сериясе, номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яки коды, яшәү урыны адресы, аның имзасы һәм керту датасы).

Гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле

_____ (имза)

_____ (Ф.И.А.)

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә 4 нче кушымта

« _____
 _____ »
 мәсьәләсе буенча

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗАЛАР БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Республикасы Зэй муниципаль районы Яңа Спас авыл жирлеге Советына тәкъдим ителгән ачык тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданныр имзалары саны _____.

Тикшерелгән имзалар _____, шулардан:
 дәрәс түгел дип танылган _____ сәбәпләре:

_____
 _____.

Дәрәс дип табылмаган имзалар саны - _____.
 Советка фактта тәкъдим ителгәннәрдән дәрәс дип табылганнар саны

_____.

Эшче төркем житәкчесе

_____

(имза)

_____

(Ф.И.А.)

Эшче төркем әгъзалары

_____

(имза)

_____

(Ф.И.А.)

_____

(имза)

_____

(Ф.И.А.)

_____

(датасы, вакыты)

Гражданнырның инициатив
 төркеме вәкаләтле вәкиле

_____

(имза)

_____

(Ф.И.А.)

Гражданнырның инициатив
 төркеме секретаре

(имза)

(Ф.И.А.)

_____

_____

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә 5 нче кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

« ____ » _____ 20__ ел

№ _____

_____ ш.

Инициатива буенча ачык тыңлаулар: _____

билгеләнде

« ____ » № _____

(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый актның исеме)

бастырылган (халыкка житкерелгән): _____

түбәндәге адрес буенча үткәрелде _____

(үткәрү датасы)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәислек итүче: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар (теркәлгән катнашучылар саны)

Ачык тыңлауларда чыгыш ясаучы

катнашучылар _____

(Ф.И.А.)

Тыңладылар:

1. _____

(Ф.И.А.)

2. _____

(Ф.И.А.)

3. _____

(Ф.И.А.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны

_____, шул исәптән:

№ п/п	Рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр	Мөрәжәгать итүче

Ачык тыңлауларда рәислек итүче _____
(имза) (Ф.И.А)

Ачык тыңлауларның секретаре _____
(имза) (Ф.И.А)

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә 6 нчы кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«__» _____ 20__ ел

№ _____

Ачык тыңлаулар: _____ инициативасы буенча
_____ билгеләнде

(муниципаль хокукый акт)

№ _____

(муниципаль хокукый актның исеме)

бастырылган (халыкка житкерелгән): _____ түбәндәге
адрес буенча үткәрелде: _____

(датасы)

Ачык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр(сораулар) _____

Ачык тыңлаулар үткәрүнең инициаторы _____

Ачык тыңлаулар үткәрүнең датасы, вакыты, урыны _____

Оештыру комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукы алган кешеләр
турында мәгълүмат _____

Ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл
итү буенча тәкъдимнәрнең һәм киңәшләрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм киңәшләре		Тәкъдимнәр рекомендацияләре (кертелде якланды)	Искәрмә
№ п/п	Сорауның формулировкасы яисә проектның исеме	№ п/п	Тәкъдимнең тексты	Катнашучы экспертның Ф.И.А.	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
		2.2			
3		3.1			
		3.2			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты: _____

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тавыш бирмәде _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе _____

Оештыру комитеты секретаре _____